

Kocaeli Üniversitesi

Eğitim Dergisi

E-ISSN: 2636-8846

2024 | Cilt 7 | Sayı 2

Sayfa: 408-431

Kocaeli University
Journal of Education

E-ISSN: 2636-8846

2024 | Volume 7 | Issue 2

Page: 408-431

Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin
psikolojik sağlamlıklarının ve sosyal destek
algılarının incelenmesi

Examining the psychological resilience and social
support perceptions of students studying in regional
boarding schools

Erol PEKSÖZ, <https://orcid.org/0000-0002-6278-1717>
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, e.peksoz25@gmail.com

Yıldız ÖZTAN ULUSOY, <https://orcid.org/0000-0002-9459-1176>
Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yildizoz@kocaeli.edu.tr

Bu çalışma, Erol Peksöz (2023) tarafından hazırlanan "Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlık düzeyleri ile algılanan sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Gönderim Tarihi	Düzeltilme Tarihi	Kabul Tarihi
17 Ağustos 2023	10 Mart 2024, 20 Ağustos 2024, 17 Eylül 2024	23 Eylül 2024

Önerilen Atıf

Recommended Citation

Peksöz, E., & Öztan Ulusoy, Y. (2024). Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının ve sosyal destek algılarının incelenmesi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 7(2), 408-431.
<http://doi.org/10.33400/kuje.1343516>

ÖZ

Bu araştırmanın amacı yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ve sosyal destek algılarını incelemektir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Ağrı ilinde yatılı bölge ortaokullarında öğrenim gören 209 kız, 163 erkek olmak üzere toplam 372 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (ÇGPSÖ-12), Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği (Ç-SDDÖ) ve araştırmacı tarafından hazırlanan Demografik Bilgi Formu ile toplanmıştır. Verilerin analizi aşamasında SPSS-16 paket programı kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ile sosyal destek algıları arasında negatif, anlamlı bir ilişki bulunmuş; öğrencilerin sosyal destek algılarının psikolojik sağlamlıklarını yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca bu araştırmada öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının sınıf düzeyi, yatılı okulda okuma isteği ve algılanan sosyo-ekonomik durum değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği; cinsiyet değişkenine göre ise anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Öğrencilerin sosyal destek algılarının yatılı okulda okuma isteği ve algılanan sosyo-ekonomik durum değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği; cinsiyet, sınıf düzeyi, değişkenlerine göre ise anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Algılanan sosyal destek aile desteği alt boyutunun algılanan sosyo-ekonomik durum değişkenine göre; arkadaş desteği alt boyutunun yatılı okulda okuma isteği ve algılanan sosyo-ekonomik durum değişkenlerine göre; öğretmen desteği alt boyutunun ise cinsiyet ve yatılı okulda okuma isteği değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: yatılı bölge ortaokulları, psikolojik sağlamlık, algılanan sosyal destek

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the psychological resilience and social support perceptions of students studying in regional boarding secondary schools. Relational survey model was used in the research. The study group of the research consists of 372 students, 209 girls and 163 boys, studying in regional boarding secondary schools in Ağrı province in the 2020-2021 academic year. The data of the study were collected with the Child and Adolescent Psychological Resilience Scale, Social Support Assessment Scale for Children and Adolescents and the Demographic Information Form prepared by the researcher. SPSS-16 package program was used for data analysis. According to the results of the study, a negative and significant relationship was found between students' psychological resilience and their perceptions of social support; it was concluded that students' perceptions of social support predicted their psychological resilience. In addition, in this study, it was found that the psychological resilience of the students differed significantly according to the variables of class level, desire to study at boarding school and perceived socio-economic status, but did not differ significantly according to the gender variable. It was found that students' perceptions of social support differed significantly according to the variables of desire to study at boarding school and perceived socio-economic status, but did not differ significantly according to gender, grade level and variables. It was concluded that the family support sub-dimension of perceived social support showed significant differences according to the perceived socio-economic status variable; the friend support sub-dimension showed significant differences according to the desire to study at boarding school and perceived socio-economic status variables; and the teacher support sub-dimension showed significant differences according to gender and desire to study at boarding school variables.

Keywords: regional boarding secondary school, psychological resilience, perceived social support

GİRİŞ

Milli Eğitim Temel Kanunu, her bireyin eğitim hakkına sahip olduğunu belirtmektedir. Eğitim imkânlarından yeterince yararlanamayan öğrenciler için yatılı bölge okulları, önemli bir eğitim alternatifi sunmaktadır. Farklı eğitim kademelerinde ve yaş gruplarına hizmet eden yatılı okullar, tarihi boyunca çeşitli araştırmalara konu olmuştur. Türkiye'de yatılı okul denildiğinde akla gelen kurumlardan biri olan Yatılı Bölge Ortaokulları (YBO), geçmişteki popülerliğinden uzak olsa da, özellikle belirli bölgelerde hâlâ eğitim ve öğretimin temel kurumları arasında yer almaktadır. Bu okullarda eğitim gören öğrenciler, ebeveyn desteklerine ihtiyaç duydukları bu dönemde, anne ve baba sevgisinden ve aile bütünlüğünden mahrum kalmakta, evlerinden ve köylerinden ayrılmak zorunda kalmaktadırlar (Kırımoğlu vd., 2010). Türkiye'de çocukların okula başlamak için 6 yaşını (72 ay) doldurmuş olmaları gerekmektedir. Bu yaş kriteri, YBO'larda yatılı kalacak öğrenciler için erken bir yaşta evden ayrılma anlamına gelmekte ve bu durum çocuklar üzerinde olumlu ve olumsuz pek çok etkiye yol açabilmektedir. Bu yaşantıların öğrencilerin kişisel ve sosyal gelişimleri üzerinde etkileri olduğu belirtilmektedir. Sorumluluk alma ve sorunlarla başa çıkma gibi olumlu etkiler ortaya çıkabilirken (Güven, 1996), sosyalleşme ve farklı kültürlerle tanışma avantajı da sunmaktadır. Ancak, erken yaşta yatılı okumak, yalnızlık, özlem, özgüven sorunları, akran zorbalığı ve antisosyal davranışlar gibi risk unsurlarını da beraberinde getirebilmektedir (Seçer vd., 2012). Öğrencilerde görülen öz saygı ve öz güven düşüklüğü, olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Erken yaşta yatılı eğitim deneyimi, öğrencilerin bu yaşantılardan güçlenerek geçebilmesi açısından önemlidir.

Türkiye'nin coğrafi yapısı, nüfusun yoğunluk ve dağılım bakımından farklılıklar göstermektedir. Nüfusun %82,7'si orta ve yüksek derecede yoğun kentlerde yaşarken, %17,3'ü kırsal bölgelerde yaşamaktadır (Türkiye İstatistik Kurumu, 2023). Kırsal nüfusun yoğun olduğu bölgeler arasında Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri öne çıkmaktadır. Bu bölgelerde, coğrafi koşullar eğitim süreçleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Kırsalda yaşayan öğrencilerin eğitime erişimi genellikle birleştirilmiş sınıflar, taşınabilir eğitim veya YBO'lar aracılığıyla sağlanmaktadır. Düşük nüfus yoğunluğu ve seyrek yerleşim yerlerinde YBO'lar, eğitim erişimi açısından önemli bir alternatif olarak ortaya çıkmaktadır.

Dünyada ve Türkiye'de yatılı okulların geçmişi oldukça eskidir. Osmanlı dönemine dayanan medreseler ve sübyan mektepleri, yatılı okulların ilk örneklerini teşkil etmektedir. Modern anlamda ilk Yatılı Bölge Okulu uygulaması 1958 yılında Adana'nın Seyhan ilçesinde başlamış, 1959 yılında sadece erkek öğrencilerle eğitim vermeye başlamış ve 1963-1964 eğitim öğretim yılında kız öğrencilerle birlikte ilk Yatılı Bölge Okulu faaliyete geçmiştir (Yaman, 2011). 1983 yılında, temel eğitim okullarının adı "ilköğretim okulu" olarak değiştirilmiş ve Yatılı Bölge Okulları "Yatılı İlköğretim Bölge Okulu" (YİBO) olarak adlandırılmıştır (Arı, 2002). YİBO'ların yaygınlaştırılmasıyla birlikte, 2006 yılında Pansiyonlu İlköğretim Okulları (PİO) da açılmış ve 2012-2013 eğitim öğretim yılında uygulamaya konulan 4+4+4 eğitim sistemi sonrasında, Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'nın adı Yatılı Bölge Ortaokulu olarak değiştirilmiştir (Milli eğitim bakanlığı ilköğretim kurumları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik, 2012).

Literatürde, yatılı okullar üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde; bu okullarda okuyan öğrencilerin beslenmesi, sağlık riskleri, kopuk bağlar ve gizli travmalarını ele alan ve bireyde olumsuz etkiler yarattığını gösteren çalışmalara rastlanmaktadır (Chen vd., 2020; Çolak, 2007; Luo vd., 2009; Noll vd., 2020; Uğurlu, 2014; A. Yılmaz, 2012). Yatılı okullar, genellikle lise dönemi öğrencilere yönelik yapılar olarak görülse de ilköğretim çağındaki çocukların da devam ettiği yatılı okullar bulunmaktadır. Bu okullara devam eden öğrencilerin bağlanma, aileden ayrılma ve sosyal uyumlarını, yalnız başlarına kaldıkları okul ortamında karşılaştıkları zorluklarla baş etme kaynaklarını, umut düzeyleri ve özgüvenlerini araştıran çalışmalara da rastlanmaktadır (Akuş, 2022). Tang vd., (2020) yaptıkları çalışmada ise yatılılığın öğrencilerin ruh sağlığı üzerinde önemli bir etkisi olmadığı, ancak yatılı okul öğrencileri arasında yalnızlık eğiliminin arttığına dair bulgulara ulaşılmıştır.

Çocukluk döneminin ardından ergenlik dönemi, fiziksel ve psikolojik değişimlerin yaşandığı kritik bir dönemdir (Santrock, 2021). Bu geçiş dönemindeki değişimler ve stres durumlarına verilen tepkiler, bireylerin gelişimsel kalıplarını etkileyebilir. Düşük benlik algısı ve olumsuz düşünceler bu dönemde ortaya çıkabilen sorunlar arasında yer almaktadır (Akar, 2018). Bireylerin psikolojik sağlamlıkları, bu dönemle başa çıkma becerilerini etkileyen önemli bir faktördür (Masten vd., 2021). Psikolojik sağlamlık, yaşantılar sonucunda ortaya çıkan travmatik durumlarla başa çıkabilme ve bu durumlara uyum sağlayabilme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Kararırmak, 2006; Masten vd., 1990). Risk faktörleri ve koruyucu faktörler, psikolojik sağlamlık üzerindeki etkiler açısından iki ana başlık altında incelenmektedir (Gürgeç, 2006; Masten, 1994). YBO'larda okuyan öğrencilerin kişisel, ailesel ve çevresel faktörlerden etkilenmeleri, psikolojik sağlamlık düzeylerini etkileyebilir. Sosyal destek ve olumlu sosyal ilişkiler, psikolojik sağlamlık üzerinde koruyucu etkiler sağlamaktadır (Eminağaoğlu, 2006; Gizir, 2007; Masten & Coatsworth, 1998).

Literatür incelendiğinde, ergenlerde psikolojik sağlamlık konusunu ele alan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Ancak yapılan çalışmalar incelendiğinde, cinsiyet açısından kızların psikolojik iyilik halinin erkeklere göre daha çabuk düşüş gösterebildiğine dair sonuçlar bulunmaktadır (Patalay & Fitzsimons, 2018). Patalay ve Fitzsimons (2018), ergenlerin iyilik halini okul, aile, arkadaşlar, okul çalışmaları, görünüm ve bir bütün olarak yaşam dahil olmak üzere yaşamın farklı alanlarındaki memnuniyet açısından incelemiştir. Bu çalışmada, önemli yordayıcıların daha düşük aile geliri, ebeveynlerle daha zayıf ilişki, daha düşük okul bağlantısı ve daha yüksek bilişsel yetenek olduğu bulunmuştur (Booker vd., 2018).

Cosma vd. (2020) çalışması, ergenlerin psikolojik sağlamlık ve okul baskısının yaygınlığı ve zaman içindeki eğilimlerinde ülkeler arası büyük farklılıklara dikkat çekmektedir. Ayrıca, ergenlik dönemindeki ruhsal iyilik halinin 21. yüzyılın başından bu yana, özellikle ABD ve Birleşik Krallık gibi ülkelerde yıldan yıla önemli ölçüde kötüleştiği sonucuna varan çalışmalar da bulunmaktadır (Bor vd., 2014; Fink vd., 2015). Bu çalışmalar, ergenlerin ruh sağlığı üzerinde geniş kapsamlı ve önemli bulgular sunmaktadır.

Sosyal destek, bireylerin psikolojik iyilik halleri üzerinde olumlu etkilere sahiptir (Hildebrand vd., 2019; Topbay, 2016). Alınan sosyal destek ve algılanan sosyal destek olmak üzere iki tür sosyal destek tanımlanmaktadır (Dülger, 2009; Kef, 1997). Algılanan sosyal destek, bireylerin sosyal çevrelerinden destek görebileceğine olan inançlarını ifade eder ve stresle başa çıkmada olumlu etkiler yaratabilmektedir (Çeçen, 2008; Dülger, 2009). Sosyal destek kaynakları aile, arkadaşlar ve öğretmenler gibi çeşitli alt kategorilerde incelenmektedir (Çivilidağ, 2011; Dülger, 2009; Yıldırım, 1998).

Literatürde ergenlik dönemi psikolojik sağlamlık çalışmalarının sınırlılığı ve sonuçların farklılaşması göz önüne alındığında bu çalışma YBO'larda okuyan öğrencilerin sosyal destek algıları ve yaşadıkları deneyimler, bu desteklerin psikolojik sağlamlık üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda, YBO'larda okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlık düzeyleri ve sosyal destek algıları arasındaki ilişki, araştırmanın temel problem cümlesidir: "Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ile sosyal destek algıları arasında bir ilişki var mıdır?" Araştırmanın alt problemleri ise şunlardır:

1. Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ve sosyal destek algıları cinsiyete, sınıf düzeyine, yatılı okulda okuma isteğine ve algılanan sosyo-ekonomik düzeye göre farklılık göstermekte midir?
2. Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ile sosyal destek algıları arasında bir ilişki var mıdır?
3. Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin sosyal destek algıları psikolojik sağlamlıklarını yordamakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlımlıkları ile sosyal destek algıları arasındaki ilişkinin incelenmesinde genel tarama modellerinden ilişkiyel tarama modeli kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Doğu Anadolu bölgesinde bulunan 4 yatılı bölge ortaokulunda öğrenim gören 567 yatılı bölge ortaokulu öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrenciler anket formlarını yüz yüze ve araştırmacı gözetiminde doldurmuştur. Anket formlarından eksik doldurulmuş ya da doldurulmamış formlar veri setinden çıkarıldıktan sonra 372 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımına ilişkin bilgiler incelendiğinde katılımcıların %56.2'sinin kız, %43.8'inin erkek olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %26.1'i 5. sınıfa; %25.5'i 6. sınıfa; %23.4'ü 7. sınıfa ve %25.0'ı 8. sınıfa devam etmektedir. Yatılı okulda okuma isteğine ilişkin bilgiler incelendiğinde öğrencilerin %74.2'sinin kendi isteğiyle, %22.0'ının ailesinin isteğiyle, %3.8'inin de diğer kişilerin isteğiyle yatılı okulda okumayı tercih ettiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin algıladıkları sosyo-ekonomik düzeyleri incelendiğinde öğrencilerin %14.2'sinin sosyo-ekonomik düzeyinin düşük düzeyde, %68.0'ının sosyo-ekonomik düzeyinin orta düzeyde ve %17.7'sinin sosyo-ekonomik düzeyinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada demografik bilgi formu ve iki ölçek kullanılmıştır.

Demografik Bilgi Formu

Demografik bilgi formu, araştırma sürecine katılan öğrencilerle ilgili kişisel bilgilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Form cinsiyet, sınıf düzeyi, yatılı okulda okuma isteği ve algılanan sosyo-ekonomik düzey bilgilerini içermektedir.

Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (ÇGPSÖ-12)

Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği Liebenberg vd. (2012) tarafından 12 madde ve tek boyut olarak geliştirilmiştir. Arslan (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması ortaokul ve lise öğrencileri ile yapılmış olup ölçeğin faktör yük değerinin .54 ile .84 arasında değiştiği görülmüştür. Ölçek beşli likert formatında, 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınacak yüksek puanlar yüksek sağlamlık düzeyini ifade etmektedir. Açıklayıcı faktör analiz bulguları incelendiğinde, öz değeri 1'den büyük olan toplam varyansın %51.28'ini açıkladığı ve ölçeğin tek faktörden meydana geldiği görülmüştür. Ölçeğin iç tutarlılık kat sayısı .91 bulunmuş, bu çalışma kapsamında Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .74 olarak hesaplanmış ve güvenilirlik açısından ölçeğin yeterli düzeyde olduğu görülmüştür.

Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği (Ç-SDDÖ)

Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği Dubow vd. (1991) tarafından 41 madde ve "arkadaşlardan alınan destek, aileden alınan destek, öğretmenden alınan destek" olmak üzere üç alt boyut olarak geliştirilmiştir. Gökler (2007) tarafından Türkçeye uyarlanan Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması ilkökul ve ortaokul 3.sınıf-8.sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Ölçek beşli likert formatında, 41 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte 19 adet ters madde bulunmakta ve bu maddelere verilen cevaplar terse çevrildikten sonra ölçekten alınan puanların artması ölçeği cevaplayan kişinin algılanan sosyal destek düzeyinin arttığını ifade etmektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .93 olarak

hesaplanmıştır. Ölçeğin alt boyutları için iç tutarlık kat sayıları arkadaşlardan alınan destek .89, aileden alınan destek .86 ve öğretmenden alınan destek .88 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışma kapsamında ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .89 olarak hesaplanmış, ölçeğin alt boyutları için Cronbach alfa iç tutarlık kat sayıları arkadaşlardan alınan destek .85, aileden alınan destek .84 ve öğretmenden alınan destek .68 olarak hesaplanmış ve güvenilirlik açısından ölçeğin yeterli düzeyde olduğu görülmüştür.

Veri Analizi

Araştırmanın çalışma grubundaki verilerin analizde IBM SPSS Statistics (Statistical Package for Social Sciences) 16.0 programı kullanılmıştır. Araştırmada betimsel istatistik teknikleri, öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının ve sosyal destek algılarının çeşitli değişkenlere göre farklılaşma durumunu incelemek amacıyla Bağımsız Örneklem T-Testi ve ANOVA; öğrencilerin psikolojik sağlamlık düzeyleri ile algılanan sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla Pearson korelasyon analizi ve doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analiz sürecine hazır olup olmadığını belirlemede öncelik olarak verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. İlk olarak araştırmacı tarafından veri setinde eksik doldurulmuş ya da doldurulmamış olan örneklem değerleri çıkarılmıştır. Bu sayede toplamda 195 veri analiz sürecine dahil edilmemiştir. Ardından örneklemin toplam puanı alınmış, aritmetik ortalamalarından yararlanılarak Z puanına dönüştürülmüştür ve buna bağlı olarak puan aralıklarına bakılmıştır. Elde edilen veriler ışığında ± 4 aralığı dışında kalan herhangi bir veri bulunmamıştır (Tabachnick & Fidell, 2013). Örneklem grubunun Z puanına ilişkin veriler Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği için -3.695 ile 1.655 arasında; Çocuk için Sosyal Desteği Değerlendirme Ölçeği için -1.953 ile 3.485 arasında dağılmıştır.

Normal dağılım için öncelikli unsurlardan biri de basıklık ve çarpıklık kat sayılarının ± 2 arasında olmasıdır (George & Mallery, 2010). Bundan hareketle söz konusu örneklem grubuna uygulanan Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Çocuklar İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği ile Alt boyutlarının basıklık-çarpıklık ve betimsel istatistiklerine bakılmıştır. Çalışmanın örneklem grubuna uygulanan ölçme araçlarının normal dağıldığı görülmüştür. Korelasyon analizi sonucu korelasyon katsayısının sıfırdan küçük olması negatif yönlü bir ilişki olduğunu, sıfırdan büyük olması pozitif yönlü bir ilişki olduğu şeklinde kabul edilmektedir. Ayrıca korelasyon katsayısının 0.30'dan küçük olması ilişkinin düşük, 0.30 ile 0.70 arasında olması ilişkinin orta, 0.70'den büyük olması ilişkinin yüksek düzeyde olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, 2021). Basit doğrusal regresyonun varsayımlarından olan doğrusallık, uç değerler, otokorelasyon ve hataların normallliği gibi varsayımların ihmal edilip edilmediği gözden geçirilmiştir. Analiz grafiğine göre değişkenler arasında doğrusal ilişki olduğu görülmüştür. Veri setinde uç değerlerin tespitinde kullanılan Cook's D değeri 1'den büyük olmamalıdır (Cook & Weisberg, 1982). Bu kapsamda elde edilen bulgulara göre bağımlı değişkenin "psikolojik sağlamlık" olduğu regresyon analizinde Cook's D değerinin .000 ile .043 arasında değiştiği görülmüştür. Verilerin bağımsız hataları ortaya koymak için Durbin-Watson testi kullanılmıştır. Durbin-Watson katsayısının 1 ile 3 aralığında olması hataların bağımsızlığı varsayımını karşılamaktadır (Field, 2016). Analiz sonucu Durbin Watson değerleri 1.679 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuç hataların bağımsızlığı varsayımını karşılamaktadır. Hataların normallliği varsayımı için yapılan analizler sonucu ortaya çıkan grafik hataların normal dağılım göstermesi varsayımını karşıladığı görülmektedir. Tüm analizler sonucunda yatılı bölge ortaokulunda okuyan öğrencilerin sosyal destek algılarının psikolojik sağlamlıklarını yordama düzeyini tespit etmek için basit doğrusal regresyon analizine başvurulmuştur.

Tablo 1**Örneklem Grubundaki Katılımcılardan Elde Edilen Değerlere İlişkin Betimsel Sonuçlar**

	N	Min.	Max.	X _{ort}	SS	Çarpıklık	Basıklık
ÇGPSÖ-12	372	21.00	60.00	47.93	7.28	-.535	-.178
Arkadaşlardan Alınan Destek	372	19.00	91.00	46.77	14.10	.276	-.017
Aileden Alınan Destek	372	12.00	46.00	21.32	9.25	.784	-.684
Öğretmenden Alınan Destek	372	10.00	46.00	24.66	7.26	.323	-.421
Ç-SDDÖ	372	45.00	178.00	92.77	24.45	.167	-.564

Araştırma Etiği

Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Bu çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Araştırma kapsamında araştırmanın verileri toplanmadan önce Kocaeli Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan 21/04/2022 tarih ve 222013 sayılı izin; ilgili İl Millî Eğitim Müdürlüğünden 31/05/2022 tarih ve 50731349 sayılı izin alınmıştır. Araştırma sürecinde kullanılan ölçekler için ölçek sahiplerinden gerekli izinler alınmıştır. Araştırma ile ilgili etik kurul onayı ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü izni alındıktan sonra araştırmanın veri toplama aşamasına geçilmiştir. Doğu Anadolu bölgesinde bulunan ve çalışma grubunu oluşturan dört YBO yöneticileri ile görüşülmüştür. Araştırmanın amacı, araştırmanın uygulama biçimi, uygulanacak ölçeklerin hangi amaçlar için kullanılacağı hakkında yazılı bilgi verilerek aydınlatılmış gönüllü onam formu ve veli izin belgesi ile izin alınmıştır. Her iki formda da açık ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır. Gönderilen veli izin belgesinde “Yukarıda yer alan bilgileri okudum ve velisi olduğum öğrencinin araştırmaya katılmasına onay veriyorum.” ifadesini işaretleyerek ve imzalayarak geri dönüt sağlayan 567 öğrenci araştırmaya dâhil edilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından yüz yüze toplanmış olup öğrencilerin araştırma ölçeklerini doldurmaları için gerekli sınıf ortamı ve zaman okul yöneticileri tarafından sağlanmıştır.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Kocaeli Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Etik değerlendirme karar tarihi: 21.04.2022

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 2022/05

BULGULAR**Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular**

Araştırmada yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ve sosyal destek algıları cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmış ve Bağımsız Örneklem T-Testi bulguları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2*Örneklem Grubunun Cinsiyete Göre ÇGPSÖ-12 ve Ç-SDDÖ ve Alt Ölçek Puanlarına Göre Karşılaştırılması*

	Gruplar	N	$\bar{x}$	SS	T	d	p
Psikolojik Sağlamlık	Kız	209	47.59	7.723	-1.017	-	.310
	Erkek	163	48.36	6.688			
Arkadaşlardan Alınan Destek	Kız	209	46.92	14.972	.234	-	.815
	Erkek	163	46.58	12.961			
Aileden Alınan Destek	Kız	209	20.53	9.100	-1.888	-	.060
	Erkek	163	22.34	9.368			
Öğretmenden Alınan Destek	Kız	209	23.85	7.314	-2.460	0.254	.014
	Erkek	163	25.71	7.086			
Algılanan Sosyal Destek	Kız	209	91.31	24.514	-1.304	-	.193
	Erkek	163	94.64	24.322			

Tablo 2’de t testi sonucunda elde edilen sonuçlara göre kız katılımcıların Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği puanları ortalaması 47.59; erkek katılımcıların ise Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği puanları ortalaması 48.36’dır. Bu iki grubun puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir. ($t(370) = -1.017$; $p = .310$ $p > .05$).

Kız katılımcıların Arkadaşlardan Alınan Destek puanları ortalaması 20.53; erkek katılımcıların ise Arkadaşlardan Alınan Destek puanları ortalaması 22.34’tür. Bu iki grubun puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(370) = .234$; $p = .815$ $p > .05$). Kız katılımcıların Aileden Alınan Destek puanları ortalaması 20.53; erkek katılımcıların ise Aileden Alınan Destek puanları ortalaması 22.34’dür. Bu iki grubun puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(370) = -1.888$; $p = .060$ $p > .05$). Kız katılımcıların Öğretmenden Alınan Destek puanları ortalaması 23.85; erkek katılımcıların ise öğretmenden alınan destek puanları ortalaması 25.71’dir. Bu iki grubun puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak erkek katılımcıların lehine anlamlı bulunmuştur ($t(370) = -2.460$; $p = .014$ $p < .05$). Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($d: 0.25$) farkın küçük olduğunu göstermektedir (Green & Salkind, 2010; Morgan vd., 2004). Kız katılımcıların Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği’nden aldıkları puanların ortalaması 91.31; erkek katılımcıların ise Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği’nden aldıkları puanları ortalaması 94.64’dür. Bu iki grubun puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(370) = -1.304$; $p = .193$ $p > .05$).

Sınıf Düzeyi Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırmada yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ve sosyal destek algıları sınıf düzeyi değişkenine göre karşılaştırılmış ve ANOVA bulguları Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3*Örneklem Grubunun Sınıf Düzeyine Göre ÇGPSÖ-12 ve Ç-SDDÖ ve Alt Ölçek Puanlarına Göre Karşılaştırılması*

	Gruplar	N	$\bar{x}$	Sd	F	n ²	p	Anlamlı Fark
Psikolojik Sağlık	5.sınıf	97	49.53	3/368	5.852	,046	.001	1-4, 2-4
	6.sınıf	95	49.11					
	7.sınıf	87	47.27					
	8.sınıf	93	45.66					
Arkadaşlardan Alınan Destek	5.sınıf	97	46.30	3/368	1.072	-	.361	-
	6.sınıf	95	45.12					
	7.sınıf	87	47.01					
	8.sınıf	93	48.73					
Aileden Alınan Destek	5.sınıf	97	20.30	3/368	.938	-	.422	-
	6.sınıf	95	21.16					
	7.sınıf	87	22.58					
	8.sınıf	93	21.37					
Öğretmenden Alınan Destek	5.sınıf	97	24.45	3/368	1.904	-	.128	-
	6.sınıf	95	23.42					
	7.sınıf	87	24.96					
	8.sınıf	93	25.89					
Algılanan Sosyal Destek	5.sınıf	97	91.07	3/368	1.350	-	.258	-
	6.sınıf	95	89.71					
	7.sınıf	87	94.56					
	8.sınıf	93	96.00					

Tablo 3'de varyans analizi sonuçlarına göre grupların Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlık Ölçeği puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:3-368):5.852; p=.001; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre 5.sınıf - 8.sınıf ile 6.sınıf - 8.sınıflar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.04) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir (Green & Salkind, 2010). Grupların Arkadaşlardan Alınan Destek puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (F(0.05:3-368):1.072; p=.361; p>0.05). Grupların Aileden Alınan Destek puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (F(0.05:3-368):.938; p=.422; p>0.05). Grupların Öğretmenden Alınan Destek puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (F(0.05:3-368):1.904; p=.128; p>0.05). Grupların Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (F(0.05:3-368):1.350; p=.258; p<0.05).

Yatılı Okulda Okuma İsteği Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırmada yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlıkları ve sosyal destek algıları yatılı okulda okuma isteği değişkenine göre karşılaştırılmış ve ANOVA bulguları Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4*Örneklem Grubunun Yatılı Okulda Okuma İsteğine Göre ÇGPSÖ-12 ve Ç-SDDÖ ve Alt Ölçek Puanlarına Göre Karşılaştırılması*

	Gruplar	N	$\bar{x}$	Sd	F	n ²	p	Anlamlı Fark
Psikolojik Sağlık	Kendi İsteğimle	276	49.25	2/369	20.711		.000	1-2
	Ailemin isteğiyle	82	43.65			.010		
	Diğer	14	47.00					
Arkadaşlardan Alınan Destek	Kendi İsteğimle	276	45.00	2/369	8.839		.000	1-2
	Ailemin isteğiyle	82	52.08			.046		
	Diğer	14	50.57					
Aileden Alınan Destek	Kendi İsteğimle	276	20.86	2/369	2.825		.061	-
	Ailemin isteğiyle	82	23.32			-		
	Diğer	14	18.78					
Öğretmenlerden Alınan Destek	Kendi İsteğimle	276	23.96	2/369	5.712		.004	1-2
	Ailemin isteğiyle	82	27.01			.030		
	Diğer	14	24.85					
Algılanan Sosyal Destek	Kendi İsteğimle	276	89.83	2/369	8.760		.000	1-2
	Ailemin isteğiyle	82	102.42			.045		
	Diğer	14	94.21					

Tablo 4’de varyans analizi sonuçlarına göre grupların Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlık Ölçeği puanları ile yatılı okulda okuma isteği değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):20.711; p=.000; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre kendi isteği ile ailesinin isteği ile gelenler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.01) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir. Grupların Arkadaşlardan Alınan Destek puanları ile yatılı okulda okuma isteği değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):8.839; p=.000; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre kendi isteği ile ailesinin isteği ile gelenler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.04) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir. Grupların Aileden Alınan Destek puanları ile yatılı okulda okuma isteği değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (F(0.05:2-369):2.825; p=.061; p>0.05). Grupların Öğretmenlerden Alınan Destek puanları ile yatılı okulda okuma isteği değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):5.712; p=.004; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre kendi isteği ile ailesinin isteği ile gelenler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.03) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir. Grupların Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği puanları ile yatılı okulda okuma isteği değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):8.760; p=.000; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre kendi isteği ile ailesinin isteği ile gelenler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.04) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir.

Algılanan Sosyo-Ekonomik Düzey Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırmada yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlıkları ve sosyal destek algıları algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenine göre karşılaştırılmış ve ANOVA bulguları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5

Örneklem Grubunun Algılanan Sosyo-Ekonomik Düzeye Göre ÇGPSÖ-12 ve Ç-SDDÖ ve Alt Ölçek Puanlarına Göre Karşılaştırılması

	Gruplar	N	$\bar{x}$	Sd	F	n ²	p	Anlamlı Fark
Psikolojik Sağlık	Düşük	53	44.73	2/369	6.111	.032	.002	1-2,1-3
	Orta	253	48.45					
	Yüksek	66	48.51					
Arkadaşlardan Alınan Destek	Düşük	53	51.05	2/369	3.951	.021	.020	1-2
	Orta	253	45.48					
	Yüksek	66	48.30					
Aileden Alınan Destek	Düşük	53	22.96	2/369	3.498	.019	.031	2-3
	Orta	253	20.46					
	Yüksek	66	23.31					
Öğretmenlerden Alınan Destek	Düşük	53	26.88	2/369	2.963	-	.053	-
	Orta	253	24.23					
	Yüksek	66	24.56					
Algılanan Sosyal Destek	Düşük	53	100.90	2/369	5.103	.027	.007	1-2
	Orta	253	90.18					
	Yüksek	66	96.18					

Tablo 5’de varyans analizi sonuçlarına göre grupların Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlık Ölçeği puanları ile algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):6.111; p=.002; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre düşük – orta ile düşük – yüksek düzey arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.03) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir. Grupların Arkadaşlardan Alınan Destek puanları ile algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):3.951; p=.020; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre düşük – orta düzey arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.02) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir. Grupların Aileden Alınan Destek puanları ile algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):3.498; p=.031; p<0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan LSD Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre orta – yüksek düzey arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.01) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir. Grupların Öğretmenlerden Alınan Destek puanları ile algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (F(0.05:2-369):2.963; p=.053; p>0.05). Grupların Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği puanları ile algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (F(0.05:2-369):5.103; p=.007; p>0.05). Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma testi sonucuna göre düşük – orta düzey arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü (n²:0.02) bu farkın küçük düzeyde olduğunu göstermektedir.

Psikolojik Sağlık ile Algılanan Sosyal Destek İlişkisine Ait Bulgular

Araştırmada yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlıkları ve sosyal destek algıları arasındaki ilişki Pearson korelasyon analiziyle incelenmiş ve bulguları Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6

Örneklem Grubunun Çocuk ve Genç ÇGPSÖ-12 ve Ç-SDDÖ ve Alt Ölçek Puanları Arasındaki Korelasyonel Değerler

	Psikolojik Sağlamlık	Arkadaş Desteği	Aile Desteği	Öğretmen Desteği	Algılanan Sosyal Destek
Psikolojik Sağlamlık	1				
Arkadaş Desteği	-.450**	1			
Aile Desteği	-.281**	.390**	1		
Öğretmen Desteği	-.378**	.498**	.421**	1	
Algılanan Sosyal Destek	-.478**	.873**	.739**	.744**	1

Tablo 6'da Pearson korelasyon analizi incelendiğinde Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği puanları ile Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği puanları arasında "orta düzeyde" negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r_x = -.478$). Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği puanları ile Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği Arkadaş Desteği alt boyut puanları arasında "orta düzeyde" negatif yönlü anlamlı bir ilişki ($r_x = -.450$), Aile Desteği alt boyut puanları arasında "düşük düzeyde" negatif yönlü anlamlı bir ilişki ($r_x = -.281$) ve Öğretmen Desteği alt boyut puanları arasında "orta düzeyde" negatif yönlü anlamlı bir ilişki ($r_x = -.378$) bulunmuştur.

Sosyal Destek Algısının Psikolojik Sağlamlığı Yordama Durumuna Ait Bulgular

Araştırmada yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin sosyal destek algılarının psikolojik sağlamlıklarındaki varyansın ne kadarını yordadığını belirlemeye yönelik basit doğrusal regresyon analizi bulguları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7

Örneklem Grubunun Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Çocuklar İçin Sosyal Desteği Değerlendirme Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	Standart Sapma	β	t	p
Sabit	61,677	1.340		46.016	.000
Arkadaş Desteği	-.170	.028	-.330	-6.119	.000
Aile Desteği	-.060	.041	-.076	-1.472	.142
Öğretmen Desteği	-.182	.055	-.182	-3.323	.001

$R = .49$, $R^2 = .24$, $F = 38.404$, * $p < .05$

Tablo 7'de regresyon analizi incelendiğinde algılanan Arkadaşlık, Aile ve Öğretmen Sosyal Destek alt boyutlarının birlikte psikolojik sağlamlığa ilişkin varyansın %24'ünü açıkladığı görülmektedir ($R = .49$; $R^2 = .24$; $F = 38.404$; * $p < .05$). Elde edilen bu bulgular doğrultusunda Arkadaşlık, Aile ve Öğretmen Sosyal Destek algısının anlamlı düzeyde yordadığı söylenebilir. Bununla birlikte yordayıcı değişkenler tek tek ele alındığında ve β ile t değerleri incelendiğinde Algılanan Aile Sosyal Destek Algısının Psikolojik Sağlamlığın anlamlı bir yordayıcısı olmadığı, görece önem düzeyi olarak Algılanan Arkadaşlık ve Öğretmen Sosyal Destek alt boyutlarının anlamlı yordayıcılık yaptığı görülmüştür. Algılanan Arkadaş ve Algılanan öğretmen Sosyal Destek puanlarına ilişkin regresyon değerleri incelendiğinde örneklem grubunun Algılanan Arkadaşlık Sosyal Destek puanlarında 1 puanlık bir değişimin psikolojik sağlamlık puanında 0.17 puanlık bir değişim; Algılanan Öğretmen Sosyal Destek puanlarına ilişkin 1 puanlık bir değişimin Psikolojik Sağlamlık puanında 0.18 puanlık bir değişim oluşturacağı söylenebilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmanın bu bölümünde yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları ve sosyal destek algıları ele alınmış ve araştırmanın sonuçları ilgili alan yazına dayalı olarak tartışılmıştır.

Yatılı Bölge Ortaokullarında Okuyan Öğrencilerin Psikolojik Sağlamlıklarının ve Sosyal Destek Algılarının Cinsiyete Göre Farklılaşmadığına Dair Sonucun Tartışılması

Araştırmada cinsiyet değişkenine göre kız ve erkek katılımcıların psikolojik sağlamlıklarına ait puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç alan yazında (Bozkurt, 2019; Correa-Velez vd., 2015; Çelikçi, 2021; Duran, 2022; Gül, 2021; Rew vd., 2001; Sagone & Caroli, 2014; Topbay, 2016; H. Yılmaz, 2021) yapılan bazı araştırmalarla desteklenirken; (Bulut, 2016; Dias & Cadime, 2017; Gürkan, 2018; Kılıç, 2019; Yu vd., 2011) bazı araştırmalar ise bu sonucu desteklememektedir. Araştırma sonucundan hareketle Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği söylenebilir. Bu araştırma sonucu üzerinde öğrencilerin yakın yaş aralığında olması, benzer sosyokültürel ortamda büyümeleri, benzer aile yapılarına sahip olmaları, okulda aynı eğitim koşullarına sahip olmaları ve okulda benzer problemlerle mücadele etmeleri etkili olabilir. Ayrıca bu sonuç Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan öğrencilerin aileden ayrı kalmanın neden olacağı olumsuzlukların ve stres veren unsurlarının cinsiyet fark etmeksizin hem kızları hem de erkekleri psikolojik olarak benzer şekilde etkilediğini göstermiştir.

Araştırmada cinsiyet değişkenine göre katılımcıların sosyal destek algıları ölçek toplam puan ortalaması, aileden algılanan destek alt ölçek puan ortalaması ve arkadaştan algılanan destek alt ölçek puan ortalaması arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı; öğretmenlerden algılanan destek alt ölçek puan ortalaması arasında ise anlamlı farklılık bulunduğu ve karşılaştırma sonucunda farklılaşmaların erkek öğrenciler lehine olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç alan yazında (Akdeniz, 2017; Albayrak Dengiz, 2014; Ataş, 2021; Dülger, 2009; Şimşek, 2010; Tuğrul, 2021) yapılan bazı araştırmalarla desteklenirken; başka araştırma sonuçları ise (Bayın, 2020; Ellonen vd., 2008; Katmer, 2018; Köksal Akyol & Salı, 2013; Polat, 2019; Turgut, 2015) mevcut araştırmadaki sonucu desteklememektedir. Bu sonucun çıkmasında sosyal, bölgesel ve kültürel özelliklerden kaynaklı olarak öğretmenlerin erkek öğrencilerle daha rahat iletişim kurabilmesinin etkisi olabilir. Ayrıca erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre öğretmenlerden daha yüksek düzeyde sosyal destek algılaması Yatılı Bölge Ortaokulu'nda okuyan erkek öğrencilerin karşılaştığı problemler karşısında öğretmenlerinden daha kolay destek isteyebildiği ve problemle baş etmede öğretmen desteğinin erkek öğrencilerde daha etkili rol oynayacağı şeklinde yorumlanabilir.

Yatılı Bölge Ortaokullarında Okuyan Öğrencilerin Psikolojik Sağlamlıklarının ve Sosyal Destek Algılarının Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına Dair Sonucun Tartışılması

Araştırmada sınıf düzeyi değişkenine göre katılımcıların psikolojik sağlamlıklarına ait puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığı incelendiğinde 5.sınıf – 8.sınıf ile 6.sınıf – 8.sınıf arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ve karşılaştırma sonucunda farklılaşmaların 5.sınıf ve 6.sınıf lehine olduğu görülmüştür. Bu sonuç alan yazında (Çelikçi, 2021; Ergün, 2016; Özen, 2019; Şahin, 2018) yapılan bazı araştırmalarla desteklenirken; (Akpınar, 2021; Duran, 2022; Kaygısız, 2019; Kılıç, 2019) bazı araştırmalar ise bu sonucunu desteklememektedir. Bu araştırma sonucundan hareketle Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlamlıklarının sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği söylenebilir. Benard (1991) gençlerin psikolojik sağlamlıklarının artmasında olumlu beklentileri kapsayan bir eğitim anlayışının etkili olduğunu ifade etmektedir. Ortaokulda okuyan öğrenciler 5.sınıftan itibaren ders müfredatına bağlı olarak lise sınavına hazırlanmaya başlar. Sınava hazırlık süreci yoğun ve stresli bir süreç olmakla beraber

bu yoğunluk gelişimsel olarak en fazla 8.sınıfta kendini hissettirir. Sınav kaygısı, gelecek kaygısı, bireysel beklentiler ve sosyal çevreden beklentiler farklı stres tepkilerine neden olmakta ve tüm bu unsurlar (Benard, 1991) öğrencilerin psikolojik sağlıklarını olumsuz etkilemektedir. Araştırma sonucunda da sınıf düzeyi arttıkça psikolojik sağlık puan ortalamasının azalması bu düşünceyi desteklemektedir.

Araştırmada sınıf düzeyi değişkenine göre katılımcıların algılanan sosyal destek ölçek toplam puan ortalaması, aileden algılanan destek alt ölçek puan ortalaması, öğretmenden algılanan sosyal destek alt ölçek puan ortalaması ve arkadaştan algılanan destek alt ölçek puan ortalaması arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç alan yazında (Ataş, 2021; Gündoğan, 2016; Katmer, 2018; Köksal Akyol & Salı, 2013) yapılan bazı araştırmalarla desteklenirken; başka araştırma sonuçları ise (Akdoğan, 2012; Kırçalıoğlu, 2019; Polat, 2019; Turgut, 2015) mevcut çalışmadaki sonucu desteklememektedir. Araştırma sonucundan hareketle Yatılı Bölge Ortaokullarından okuyan öğrencilerin sosyal destek algılarının, aileden, öğretmenden ve arkadaştan algılanan sosyal desteğin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği söylenebilir. Arkadaştan algılanan sosyal desteğin 8.sınıftaki öğrencilerde en yüksek olması öğrencilerin arkadaşlarıyla daha uzun zaman geçirmiş olmasına bağlanabilir. Ayrıca gelişimsel olarak 8. Sınıf öğrencilerinin arkadaş ilişkilerinin daha öne çıktığı bir yaş aralığında olmasının da bu sonuç üzerinde etkisi olabilir.

Yatılı Bölge Ortaokullarında Okuyan Öğrencilerin Psikolojik Sağlıklarının ve Sosyal Destek Algılarının Yatılı Okulda Okuma İsteğine Göre Farklılaşım Farklılaşmadığına Dair Sonucun Tartışılması

Araştırmada yatılı okulda okuma isteği değişkenine göre katılımcıların psikolojik sağlıklarına ait puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anlamlı farklılığın hangi boyutlardan kaynaklandığı incelendiğinde yatılı okulda kendi isteğiyle okuyanlar ile yatılı okulda ailesinin isteğiyle okuyanlar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ve karşılaştırma sonucunda farklılaşmaların yatılı okulda kendi isteğiyle okuyanlar lehine olduğu görülmüştür. Yatılı okula kendi isteğinin dışında devam eden öğrenciler zihinlerinde “eğer ailem beni seviyorsa beni neden yatılı okula gönderiyor” sorusuna cevap aramakta ve özellikle çocuk ve ergenlerde doğal ve sağlıklı ayrılığın yaşanmaması bünyesinde travmatik pek çok alışkanlık ve davranış barındırmaya açık hale gelmekte ve etkisi uzun yıllar devam etmektedir (Başarır, 2023). Herhangi bir tıbbi kategoride olmamakla beraber “yatılı okul sendromu” olarak adlandırılan sendrom yatılı okulda büyümenin neden olduğu öğrenilmiş davranışlar ve hoşnutsuzluklar kümesi olarak tanımlanmaktadır (Schaverien, 2011). Araştırma sonucunda da yatılı okulda okumayı kendi isteğiyle seçen öğrencilerin psikolojik sağlık puan ortalamasının yatılı okulda okumayı ailesinin ve diğer kişilerin isteğiyle seçen öğrencilerin psikolojik sağlık puan ortalamasından yüksek olması yatılı okulların çocuk ve ergenler üzerindeki psikolojik etkisini gözler önüne sermektedir. Kaya (2010) yatılı bölge ortaokulu 6.sınıf, 7.sınıf ve 8.sınıf öğrencilerinin incelendiği araştırmada yatılı bölge ortaokulu öğrencilerinin yatılı okulda okumayan öğrencilere göre kaçınan bağlanma stili puanlarının anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Arı (2002) yatılı, taşınmalı ve gündüzlü okuyan öğrencilerle yapmış olduğu araştırmada aile özlemi, isteksizlik ve sinirlilik gibi durumların en yüksek seviyede gözlemlendiği öğrenci grubunun yatılı okuyan öğrenciler olduğu sonucuna ulaşmıştır. Alan yazındaki bu araştırmalar Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlıklarının yatılı okulda okuma isteğine göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucunu destekler niteliktedir.

Araştırmada yatılı okulda okuma isteği değişkenine göre katılımcıların algılanan sosyal destek düzeyi ölçek toplam puan ortalaması, arkadaştan algılanan destek alt ölçek puan ortalaması ve öğretmenden algılanan sosyal destek alt ölçek puan ortalaması arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu ve karşılaştırma sonucunda farklılaşmaların yatılı okulda ailesinin isteğiyle okuyanların lehine olduğu; aileden algılanan sosyal destek alt ölçek puan ortalaması arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkılarak kendi istekleri dışında ailelerinden uzak kalan öğrencilerin ailelerinden göremedikleri sosyal destek

ihtiyacını arkadaşlarından ve öğretmenlerinden elde etmeye çalıştıkları ve ailelerinin isteğiyle YBO'ya giden öğrencilerin bu desteğe daha fazla ihtiyaç duydukları düşünülebilir. Başarır (2023)'a göre anne ve babanın uzakta olmasıyla ailenin yerini alan okulda baba otoritesini okul idaresi ve kurallar oluştururken anne ve kardeş sevgisi öğretmen ve akranlar tarafından karşılanmaktadır. Bu bağlamda Yatılı Bölge Ortaokulunda görev yapan okul idarecilerine, öğretmenlere ve psikolojik danışmanlara her anlamda önemli sorumluluklar düşmektedir. Özellikle öğrencilerin okula uyum sağlamalarında ve duygularını ifade etmelerinde psikolojik danışmanların aktif rol alması öğrencilerin algılanan sosyal destek düzeylerini arttırmada önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca alan yazın incelendiğinde Yatılı Bölge Ortaokullarında yapılan araştırmalar ailesinin yanında kalan öğrencilerin sosyal destek algılarının yatılı kalan öğrencilere göre daha yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (Ak & Sayıl, 2006; Ustabaş, 2011).

Yatılı Bölge Ortaokullarında Okuyan Öğrencilerin Psikolojik Sağlımlıkları ve Sosyal Destek Algıları Algılanan Sosyo-Ekonomik Düzeye Göre Farklılaşım Farklılaşmadığına Dair Sonucun Tartışılması

Araştırmada algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenine göre katılımcıların psikolojik sağlımlıklarına ait puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmış ve karşılaştırma sonucunda farklılaşımaların algılanan sosyo-ekonomik düzeyi orta ve yüksek olanlar lehine olduğu görülmüştür. Bu sonuç alan yazında (Bozkurt, 2019; Çelikçi, 2021; Gürkan, 2018; Kılıç, 2019) yapılan bazı araştırmalarla desteklenirken; (Duran, 2022; Gül, 2021; Kılınc, 2023; H. Yılmaz, 2021) bazı araştırmalar bu sonucu desteklememektedir. Araştırma sonucundan hareketle Yatılı Bölge Ortaokullarından okuyan öğrencilerin psikolojik sağlımlıklarının algılanan sosyo-ekonomik düzeye göre anlamlı farklılık gösterdiği söylenebilir. Werner (1989) ve Rutter (1999) düşük sosyo-ekonomik düzeyi psikolojik sağlamlık için bir risk faktörü olarak değerlendirmiştir. Bu araştırma bulgularına göre de orta ve yüksek sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrencilerin psikolojik sağlamlık puan ortalamaları düşük sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrencilerin psikolojik sağlamlık puan ortalamalarından yüksek çıkması sosyo-ekonomik düzey değişkeninin psikolojik sağlamlık için koruyucu faktör veya risk faktörü olabileceğini göstermektedir. Ayrıca Yatılı Bölge Ortaokulu öğrencilerine yapılan sosyal yardımların (elbise yardımı, kırtasiye yardımı, öğrenci harçlığı) öğrencilerin psikolojik sağlımlıklarını arttırdığı söylenebilir.

Araştırmada algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenine göre katılımcıların algılanan sosyal destek düzeyi ölçek toplam puan ortalaması, aileden algılanan destek alt ölçek puan ortalaması ve arkadaşlardan algılanan sosyal destek alt ölçek puan ortalaması arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Karşılaştırma sonucunda farklılaşımaların algılanan sosyal destek düzeyi ölçek toplam puan ortalamasının ve arkadaşlardan algılanan sosyal desteğin algılanan sosyo-ekonomik düzeyi düşük olanların lehine olduğu, aileden algılanan sosyal desteğin ise algılanan sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olanların lehine olduğu görülmüştür. Algılanan sosyo-ekonomik düzey değişkenine göre katılımcıların öğretmenden algılanan sosyal destek alt ölçek puan ortalaması arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç alan yazında (Davli Temel, 2018; Kırçallıoğlu, 2019; Semerci, 2016; Sever, 2015; Tuğrul, 2021) yapılan bazı araştırmalarla desteklenirken; başka araştırma sonuçları ise (Dülger, 2009; Gez, 2018; Gündoğan, 2016; Öztosun, 2018; Polat, 2019) mevcut çalışmadaki sonucu desteklememektedir. Bu sonuçtan hareketle Yatılı Bölge Ortaokullarında yapılan sosyal yardımların ve sunulan imkanların sosyoekonomik düzey algısı düşük olan öğrencilerin sosyal destek algıları üzerinde diğer öğrencilere göre daha fazla belirleyici olduğu söylenebilir. Öğretmenden algılanan sosyal desteğin algılanan sosyo-ekonomik düzeye göre farklılık göstermemesi Yatılı Bölge Ortaokullarında görev yapan öğretmenlerin öğrencilerin ekonomik farklılıkları üzerinde daha duyarlı davrandıkları ve bu farklılıkları öğrencilere yansıtmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Yatılı Bölge Ortaokullarında Okuyan Öğrencilerin Sosyal Destek Algılarının Psikolojik Sağlıklarını Yordama Durumunun Tartışılması

Araştırmada yatılı bölge ortaokulunda okuyan öğrencilerin arkadaş, aile ve öğretmen sosyal destek algılarının psikolojik sağlıklarını yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte yordayıcı değişkenler tek tek ele alındığında aileden algılanan sosyal desteğin psikolojik sağlamlığı anlamlı şekilde yordamadığı, göreceli önem düzeyi olarak arkadaş ve öğretmenden algılanan sosyal desteğin psikolojik sağlamlığı anlamlı şekilde yordadığı görülmüştür. Alan yazında (Arastaman & Balcı, 2013; Fergus & Zimmerman, 2005; Kılınc, 2023; Markstrom vd., 2000; Mete, 2017; Nowicki, 2008; Tosun, 2020; Turan, 2014; Turgut, 2015; Wu vd., 2014) yapılan pek çok araştırma algılanan sosyal desteğin psikolojik sağlamlığı yordadığı sonucuna varmıştır. Tang vd., (2020) tarafından yapılan araştırmada ise kırsal ilköğretim öğrencilerinde yatılı kalmanın ruh sağlığı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı ancak yatılılık sonrası yalnızlık eğiliminin arttığını belirlenmiştir. Yatılı okulda okuyan öğrencilerin yalnızlık eğilimlerinin artıyor olması öğrencilerin aile özlemini hissetmek yerine sosyal ilişkilerden uzak olmayı tercih etmesi şeklinde yorumlanabilir. Markstrom vd., (2000) tarafından yapılan araştırmada da aile ve arkadaşlardan algılanan sosyal desteğin psikolojik sağlamlığı yordamadığı görülmüştür. Ergenlik dönemi özerkliğin gelişmesi açısından en önemli dönem olarak kabul edilmektedir (Özdemir & Cok, 2011). Bu bağlamda bağımsızlık ve kendi kendine yetebilme özerklik ile ilişkilendirilebilir (Öksüz, 2004). Yatılı okulda okuyan öğrencilerin sosyal ilişkilerden uzak kalmayı istemesinde gelişim dönemlerindeki özerkleşme isteğinin etkisi olabilir. Alan yazında yapılan araştırmalar duygusal özerkliğin psikolojik iyi oluşu olumlu etkilediğini göstermektedir (Chirkov & Ryan, 2001; Günaydın & Ümmet, 2023; Güney & Hamarta, 2022).

Tüm bu sonuçlar değerlendirildiğinde yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin bu okullardan daha iyi faydalanmalarında, arkadaşlarıyla daha kolay sosyalleşmelerinde ve okula daha kolay uyum sağlamlarında kendi istekleriyle bu okula gitmelerinin kolaylaştırıcı etkisi olduğu görülmüştür. Ayrıca yatılı bölge ortaokullarında yapılan sosyal yardımların düşük sosyo-ekonomik düzeye sahip aile çocukları üzerindeki pozitif etkisinin günümüzde hâlâ devam etmekte olduğu fark edilmiştir.

Öneriler

Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara ilişkin öneriler şu şekilde sıralanabilir;

Araştırmacılara yönelik öneriler

- Bu araştırmaya Türkiye'nin doğusunda bulunan yatılı bölge ortaokullarında öğrenim gören öğrenciler katılmıştır. Araştırma grubu genişletilerek MEB'e bağlı diğer yatılı bölge ortaokullarında öğrenim gören tüm ortaokul öğrencileri ile ilgili bilgiler edinilebilir.
- Araştırmanın çalışma grubunu yatılı bölge ortaokullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Bu araştırmaya pansiyonlu ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler de dahil edilip araştırma daha geniş çalışma grubuyla yapılabilir.
- Araştırmalarda yapılacak karşılaştırmalar ve fark incelemeleri için değişkenlerin dengeli dağılabilmesi amacıyla daha büyük örnekleme grubuyla çalışılabilir.
- Gelecekte yapılacak araştırmalarda nicel araştırma deseninin yanında nitel araştırma deseni de eklenerek toplanacak veriler daha kapsamlı değerlendirilebilir.
- Gelecekte yapılacak araştırmalarda ölçek maddeleri ve ölçeklerin madde sayıları öğrencilerin dikkat süresi ve gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurulacak şekilde planlanabilir.

Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

- Yatılı bölge ortaokullarında görev yapan psikolojik danışmanların yapacakları oryantasyon faaliyetleri öğrencilerin okula uyum sağlamlarını kolaylaştırmada ve psikolojik sağlamlık düzeylerini arttırmada faydalı olacaktır.

- Yatılı bölge ortaokullarında görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin yapacakları ev ziyaretleri öğrenci aile iş birliğini kuvvetlendirecek, öğrencilerin okula aidiyetlerini arttıracaktır. Bu vesileyle öğretmenlerin empati becerileri de bölge şartlarına ve kültüre duyarlı olacak şekilde gelişecektir.
- Yatılı bölge ortaokullarında görev yapan öğretmenler ve yöneticiler öğrencilerle olan iletişimlerinde öğrencilerin ailelerinden uzakta oldukları gerçeğini daima göz önünde bulundurmalarıdır.
- Yatılı bölge ortaokullarında düzenlenecek sosyal etkinlikler öğrencilerin kendilerini ifade etmelerini kolaylaştıracak, öğrencilere sosyalleşme ortamı sağlayacak, özgüvenlerini geliştirecek ve yapılacak sosyal etkinlikler öğrencilerin algılanan sosyal destek düzeylerini arttıracaktır.
- Mevcut yatılı bölge ortaokullarının fiziki olarak gözden geçirilmesi ve öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, ulaşılan katılımcılar ve kullanılan ölçme araçları ile sınırlıdır. Kullanılan ölçekler kişinin kendi beyanına dayalı olduğu için bu tarz ölçme araçlarının tüm sınırlılıklarını içermektedir. Farklı sosyo-kültürel ortamlarda yaşayan katılımcılardan veri toplanması ve katılımcı sayısının artırılması sınırlılıkların azaltılmasına katkı sağlayabilir.

Destek ve Teşekkür

Yazarlar olarak, araştırmanın gerçekleştirilmesi sürecine yönelik herhangi bir destek ya da teşekkür beyanımız bulunmamaktadır.

Bu çalışma, Yıldız Öztan Ulusoy danışmanlığında, Erol Peksöz (2023) tarafından hazırlanan “Yatılı bölge ortaokullarında okuyan öğrencilerin psikolojik sağlık düzeyleri ile algılanan sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Araştırmanın yazarları araştırmanın tüm süreçlerine eşit derecede katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı

Yazarlar, çalışmanın herhangi bir çıkar çatışması olup olmadığını ifade etmelidir. Eğer bir çatışma beyanı yok ise “Araştırmanın yazarları olarak herhangi bir çıkar/çatışma beyanımız olmadığını ifade ederiz” şeklinde beyanda bulunulması gerekmektedir.

Yayın Etiği Beyanı

Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Bu çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Kocaeli Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 21/04/2022

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 2022/05

KAYNAKÇA

- Ak, L., & Sayıl, M. (2006). Three different types of elementary school students'school achievements, perceived social support, school attitudes and behavioradjustment problems. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 6(2), 293-300.
- Akar, A. (2018). *Psikolojik sağlamlık programının ergenlerin psikolojik sağlamlık düzeyine etkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akdeniz, S. (2017). *Erken ergenlikte bilişsel duygu düzenleme, algılanan anne baba tutumu ve algılanan sosyal destek ile psikolojik sağlık arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akdoğan, S. D. (2012). *Anne-babası boşanmış ve boşanmamış ergenlerin algılanan sosyal destek düzeylerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akpınar, İ. (2021). *Ergenlerde oyun bağımlılığı ile psikolojik sağlamlık ve heyecan arayışı arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Akuş, C. (2022). *Yatılı Bölge Ortaokulunda Okuyan Öğrencilerin Umut Düzeyleri ile Akademik Özgüven Düzeyleri Arasındaki İlişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Albayrak Dengiz, N. (2014). *Üstün zekalı ve üstün yetenekli çocuklarda algılanan sosyal destek düzeyinin benlik saygısına etkisinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Arastaman, G., & Balcı, A. (2013). Investigation of High School Students' Resiliency Perception in terms of Some Variables. *Educational Sciences*, 13(2), 922-928.
- Arı, A. (2002). İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Normal, taşımali ve yatılı ilköğretim okullarının karşılaştırılması). *Milli Eğitim Dergisi*, 169-179.
- Arslan, G. (2015). Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği'nin (ÇGPSÖ) Psikometrik Özellikleri: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(1), 1. <https://doi.org/10.12984/eed.23397>
- Ataş, M. (2021). *Ergenlerin mobil telefonsuz kalma korkusu (nomofobi), stresle başa çıkabilme ve algılanan sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Başarır, Ş. İ. (2023). *Yatılı (Okulda) Büyümek* (1. bs). Bağlam Yayınları.
- Bayın, Ü. (2020). *Ergenlerde affetme ve algılanan sosyal destek* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sakaraya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Benard, B. (1991). Fostering Resiliency in Kids: Protective Factors in the Family, School, and Community. *CA: WestEd Bölgesel Eğitim Laboratuvarı*. <https://eric.ed.gov/?id=ED335781>
- Booker, C. L., Kelly, Y. J., & Sacker, A. (2018). Gender differences in the associations between age trends of social media interaction and well-being among 10-15 year olds in the UK. *BMC Public Health*, 18(1), 321. <https://doi.org/10.1186/s12889-018-5220-4>
- Bor, W., Dean, A. J., Najman, J., & Hayatbakhsh, R. (2014). Are child and adolescent mental health problems increasing in the 21st century? A systematic review. *The Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(7), 606-616. <https://doi.org/10.1177/0004867414533834>
- Bozkurt, N. (2019). *Ergenlerde psikolojik sağlamlık ve bilişsel esneklik düzeylerinin sınav kaygısı ile ilişkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Bulut, B. (2016). *Ergenlerin anksiyete, sosyal destek ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Büyüköztürk, Ş. (2021). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum* (29. bs). Pegem Akademi.
- Chen, Q., Chen, Y., & Zhao, Q. (2020). Impacts of Boarding on Primary School Students' Mental Health Outcomes – Instrumental-Variable Evidence from Rural Northwestern China. *2020 Annual Meeting, July 26-28, Kansas City, Missouri*, Article 304385. <https://ideas.repec.org/p/ags/aaea20/304385.html>
- Chirkov, V., & Ryan, R. (2001). Parent and teacher autonomy-support in Russian and U.S. adolescents: Common effects on well-being and academic motivation. *Journal of Cross-cultural Psychology - J CROSS-CULT PSYCHOL*, 32(5), 618-635. <https://doi.org/10.1177/0022022101032005006>
- Cook, R. D., & Weisberg, S. (1982). *Residuals and Influence in Regression*. New York: Chapman and Hall. <https://hdl.handle.net/11299/37076>

- Correa-Velez, I., Gifford, S. M., & McMichael, C. (2015). The persistence of predictors of wellbeing among refugee youth eight years after resettlement in Melbourne, Australia. *Social Science & Medicine (1982)*, *142*, 163-168. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2015.08.017>
- Cosma, A., Stevens, G., Martin, G., Duinhof, E., Walsh, Sd., Garcia-Moya, I., Költő, A., Gobina, I., Canale, N., Catunda, C., Inchley, J., & de Looze, M. (2020). Cross-National Time Trends in Adolescent Mental Well-Being From 2002 to 2018 and the Explanatory Role of Schoolwork Pressure. *The Journal of Adolescent Health: Official Publication of the Society for Adolescent Medicine*, *66*(6S). <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2020.02.010>
- Çeçen, A. R. (2008). Öğrencilerinin Cinsiyetlerine ve Anababa Tutum Algılarına Göre Yalnızlık Ve Sosyal Destek Düzeylerinin İncelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, *6*(3), Article 3.
- Çelikkı, S. (2021). *Ergenlerde eylemlilik ve psikolojik sağlık arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çivilidağ, A. (2011). *Üniversitelerdeki öğretim elemanlarının psikolojik taciz (mobbing), iş doyumu ve algılanan sosyal destek düzeyleri* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çolak, M. (2007). Yatılı olan ve yatılı olmayan öğrencilerin vücut kompozisyonlarının değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *9*(2), Article 2.
- Davli Temel, D. (2018). *Ergenlerde algılanan sosyal destek ve şiddet eğilimi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Dias, P. C., & Cadime, I. (2017). Protective factors and resilience in adolescents: The mediating role of self-regulation. *Psicología Educativa*, *23*(1), 37-43. <https://doi.org/10.1016/j.pse.2016.09.003>
- Dubow, E. F., Tisak, J., Causey, D., Hryshko, A., & Reid, G. (1991). A two-year longitudinal study of stressful life events, social support, and social problem-solving skills: Contributions to children's behavioral and academic adjustment. *Child Development*, *62*(3), 583. <https://doi.org/10.2307/1131133>
- Duran, B. (2022). *Ergenlerin mizaç özellikleri ile covid-19 fobisi ve psikolojik sağlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Dülger, Ö. (2009). *Ergenlerde algılanan sosyal destek ile karar verme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ellonen, N., Kääräinen, J., & Autio, V. (2008). Adolescent depression and school social support: A multilevel analysis of a Finnish sample. *Journal of Community Psychology*, *36*(4), 552.
- Eminağaoğlu, N. (2006). *Güç koşullarda yaşayan sokak çocuklarında dayanıklılık (sağlık)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ergün, O. (2016). *Ergenlerde duygusal zeka özellikleri ile psikolojik sağlık arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Fergus, S., & Zimmerman, M. A. (2005). Adolescent resilience: A framework for understanding healthy development in the face of risk. *Annual Review of Public Health*, *26*, 399-419. <https://doi.org/10.1146/annurev.publhealth.26.021304.144357>
- Field, A. (2016). *Discovering statistics: The reality enigma*. Sage. (1st edition). SAGE Publications Ltd.
- Fink, E., Patalay, P., Sharpe, H., Holley, S., Deighton, J., & Wolpert, M. (2015). Mental health difficulties in early adolescence: A comparison of two cross-sectional studies in England from 2009 to 2014. *The Journal of Adolescent Health: Official Publication of the Society for Adolescent Medicine*, *56*(5), 502-507. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2015.01.023>
- George, D., & Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 Update*. Allyn & Bacon.
- Gez, A. (2018). *Suriyeli çocuk ve ergenlerde algılanan sosyal destek ve psikolojik sağlık arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gizir, C. A. (2007). Psikolojik Sağlık, Risk Faktörleri ve Koruyucu Faktörler Üzerine Bir Derleme Çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, *3*(28), 113-128.
- Gökler, I. (2007). Çocuk ve ergenler için sosyal destek değerlendirme ölçeği türkçe formunun uyarılma çalışması: Faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, *14*(2), 90-99.
- Green, S. B., & Salkind, N. J. (2010). *Using SPSS for Windows and Macintosh: Analyzing and understanding data* (6th edition). Pearson.

- Gül, B. (2021). *Ergenlerin örtük zeka anlayışlarının, psikolojik iyilik hali ve psikolojik sağlamlık ile ilişkisinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Günaydın, T., & Ümmet, D. (2023). Ergenlerde psikolojik iyi oluş ve duygusal özerklik arasındaki ilişkide anne baba tutumlarının aracı rolü. *Social Sciences Research Journal (SSRJ)*, 12(3), 312-324.
- Gündoğan, S. (2016). *Ortaöğretim öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin algılanan sosyal destek ve öznel iyi oluş açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Güney, M. A., & Hamarta, E. (2022). Ergenlerde duygusal özerklik, sosyal destek ve öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Psiko-Sosyal Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 138-155.
- Gürkan, U. (2006). Yılmazlık Ölçeği (YÖ): Ölçek Geliştirme, Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(2), Article 2.
- Gürkan, S. (2018). *Ortaokul öğrencilerinin psikolojik sağlamlık ile sosyal duygusal öğrenme becerileri arasındaki ilişkide otomatik düşüncelerin aracı rolü* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Güven, M. (1996). *Yatılı ilköğretim bölge okulunda ve ailesi yanında kalan öğrencilerin benlik kavramı düzeyleri* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hildebrand, N. A., Celeri, E. H. R. V., Morcillo, A. M., & Zanolli, M. de L. (2019). Resilience and mental health problems in children and adolescents who have been victims of violence. *Revista de Saúde Pública*, 53, 17. <https://doi.org/10.11606/S1518-8787.2019053000391>
- Kararımk, Ö. (2006). Psikolojik sağlamlık, risk faktörleri ve koruyucu faktörler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 129-142.
- Katmer, A. N. (2018). *Ergenlerde yalnızlığın yordayıcısı olarak algılanan sosyal destek, arkadaşlık kalitesi ve arkadaşla bağlanmanın incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kaya, B. (2010). *Yatılı ilköğretim bölge okulu 2. Kademe öğrencilerinin bağlanma stillerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kaygısız, F. (2019). *Ergenlerin psikolojik sağlamlıklarının boyun eğici davranışlar ve öz anlayış açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kef, S. (1997). The Personal Networks and Social Supports of Blind and Visually Impaired Adolescents. *Journal of Visual Impairment & Blindness*, 91(3), 236-244. <https://doi.org/10.1177/0145482X9709100309>
- Kılıç, P. (2019). *Ergenlerde beden imgesi ile psikolojik sağlamlık ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kılınç, B. (2023). *Ortaokul öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeylerinin sosyal ilişkiler, okula aidiyet ve özyeterlik açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kırcalloğlu, M. (2019). *Lise öğrencilerinde siber zorbalık duyarlılığının sosyodemografik özellikler, algılanan sosyal destek ve ebeveyn ve akran ilişkileri açısından değerlendirilmesi: Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesi örneği* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kırımoglu, H., Yıldırım, Y., & Filazoglu Çoklu, G. (2010). Yatılı ilköğretim bölge okulu 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin spor yapma durumlarına göre yalnızlık ve umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi (Hatay ili örneği). *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 28(3), 101-108.
- Köksal Akyol, A., & Salı, G. (2013). Yatılı ve gündüzlü okuyan çocukların benlik kavramlarının ve sosyal destek algılarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1377-1398.
- Liebenberg, L., Ungar, M., & Vijver, F. V. de. (2012). Validation of the child and youth resilience measure-28 (CYRM-28) Among Canadian Youth. *Research on Social Work Practice*, 22(2), 219-226. <https://doi.org/10.1177/1049731511428619>
- Luo, R., Shi, Y., Zhang, L., Liu, C., Rozelle, S., & Sharbono, B. (2009). Malnutrition in China's rural boarding schools: the case of primary schools in Shaanxi province. *Asia Pacific Journal of Education - ASIA PAC J EDUC*, 29, 481-501. <https://doi.org/10.1080/02188790903312680>
- Markstrom, C. A., Marshall, S. K., & Tryon, R. J. (2000). Resiliency, social support, and coping in rural low-income Appalachian adolescents from two racial groups. *Journal of Adolescence*, 23(6), 693-703. <https://doi.org/10.1006/jado.2000.0353>

- Masten, A. S. (1994). Resilience in individual development: Successful adaptation despite risk and adversity. İçinde *Educational resilience in inner-city America: Challenges and prospects* (ss. 3-25). Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Masten, A. S., Best, K. M., & Garmezy, N. (1990). Resilience and development: Contributions from the study of children who overcome adversity. *Development and Psychopathology*, 2(4), 425-444. <https://doi.org/10.1017/S0954579400005812>
- Masten, A. S., & Coatsworth, J. D. (1998). The development of competence in favorable and unfavorable environments. Lessons from research on successful children. *The American Psychologist*, 53(2), 205-220. <https://doi.org/10.1037//0003-066x.53.2.205>
- Masten, A. S., Lucke, C. M., Nelson, K. M., & Stallworthy, I. C. (2021). Resilience in development and psychopathology: Multisystem perspectives. *Annual Review of Clinical Psychology*, 17, 521-549. <https://doi.org/10.1146/annurev-clinpsy-081219-120307>
- Mete, C. (2017). *İzmir'de yaşayan roman ergenlerin psikolojik sağlamlıklarının algılanan sosyal destek, mizah kullanımı ve sosyal bağlılık düzeylerine göre incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Milli eğitim bakanlığı ilköğretim kurumları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik (2012).
- Morgan, G. A., Leech, N. L., Gloeckner, G. W., & Barrett, K. C. (2004). *SPSS for introductory statistics: Use and interpretation* (2nd edition). Psychology Press.
- Noll, M., Noll, P. R. e S., Tiggemann, C. L., Custodio, D. C., & Silveira, E. A. (2020). Health-risk behavior differences between boarding and non-resident students: Brazilian adolescent National School Health Survey. *Archives of Public Health*, 78(1), 8. <https://doi.org/10.1186/s13690-020-0392-7>
- Nowicki, A. (2008). *Self-efficacy, sense of belonging and social support as predictors of resilience in adolescents* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. ECU Edith Cowen University. https://ro.ecu.edu.au/theses_hons/1155
- Öksüz, Y. (2004). Duyguların açılması eğitiminin üniversite öğrencilerinin atılganlık düzeylerine etkisi. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 147-156.
- Özdemir, Y., & Cok, F. (2011). Ergenlikte özerklik gelişimi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(36), Article 36.
- Özen, D. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin anne-baba tutumlarının psikolojik sağlamlık üzerine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztosun, A. (2018). *Ergenlerde algılanan sosyal destek ve sosyal dışlanma deneyimlerinin internet bağımlılığını yordayıcılığı* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Patalay, P., & Fitzsimons, E. (2018). Development and predictors of mental ill-health and wellbeing from childhood to adolescence. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 53(12), 1311-1323. <https://doi.org/10.1007/s00127-018-1604-0>
- Polat, N. (2019). *Algılanan sosyal destek ile okulla özdeşleşme arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Rew, L., Taylor-Seehafer, M., Thomas, N. Y., & Yockey, R. D. (2001). Correlates of Resilience in Homeless Adolescents. *Journal of Nursing Scholarship*, 33(1), 33-40. <https://doi.org/10.1111/j.1547-5069.2001.00033.x>
- Rutter, M. (1999). Resilience concepts and findings: Implications for family therapy. *Journal of Family Therapy*, 21(2), 119-144. <https://doi.org/10.1111/1467-6427.00108>
- Sagone, E., & Caroli, M. E. D. (2014). Relationships between Psychological Well-being and Resilience in Middle and Late Adolescents. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 141, 881-887. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.05.154>
- Santrock, J. W. (2021). *Yaşam Boyu Gelişim Gelişim Psikolojisi* (G. Yüksel, Çev.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Schaverien, J. (2011). Boarding school syndrome: Broken attachments a hidden trauma: Joy schaverien. *British Journal of Psychotherapy*, 27(2), 138-155. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0118.2011.01229.x>
- Seçer, İ., İlbay, A. B., Ay, İ., & Çiftçi, M. (2012). Yatılı ilköğretim bölge okullarındaki öğrencilerin benlik saygılarının incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 1(3), 61-73.
- Semerci, M. (2016). *Lise son sınıf öğrencilerinde riskli sağlık davranışları ve algılanan sosyal destek ilişkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Erzincan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- Sever, G. (2015). *Lise öğrencilerinin madde kullanma eğilimlerinin algılanan sosyal destek ve riskli davranışlarla ilişkisinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, H. (2018). *Ergenlerin psikolojik sağlık düzeyleri ve hayat amaçları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şimşek, D. (2010). *Yatılı ilköğretim bölge okulu ve ailesi yanında kalan ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin akran ilişkileri, sosyal destek algıları ve yaşam doyumlarının incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics (6th ed.)*. Allyn and Bacon.
- Tang, B., Wang, Y., Gao, Y., Wu, S., Li, H., Chen, Y., & Shi, Y. (2020). The Effect of Boarding on the Mental Health of Primary School Students in Western Rural China. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(21), 8200. <https://doi.org/10.3390/ijerph17218200>
- Topbay, Y. (2016). *Ortaokul öğrencilerinin psikolojik sağlık düzeylerinin algılanan sosyal destek ve aile işlevleri açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tosun, T. (2020). *Ergenlerde mental iyi oluş ve algılanan sosyal destek arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tuğrul, H. (2021). *Ortaöğretim öğrencilerinin okula bağlılıkları ile algılanan sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Turan, A. (2014). *Ergenlerde çocukluk örselenme yaşantıları ve yılmazlık düzeyinin algılanan sosyal destek açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Turgut, Ö. (2015). *Ergenlerin psikolojik sağlık düzeylerinin, önemli yaşam olayları, algılanan sosyal destek ve okul bağlılığı açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2023). *İstatistik Veri Portalı*. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Kent-Kir-Nufus-İstatistikleri-2022-49755>
- Uğurlu, Y. (2014). Türkiye'nin Yatılı Çocuklar/Öğrenciler Karnesi. *Eğitime Bakış Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi*, 30, 35-47.
- Ustabaş, S. (2011). *İlköğretim 8.sınıf öğrencilerinin saldırganlık ve algılanan sosyal destek düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Werner, E. E. (1989). High-risk children in young adulthood: A longitudinal study from birth to 32 years. *American Journal of Orthopsychiatry*, 59(1), 72-81. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.1989.tb01636.x>
- Wu, Q., Tsang, B., & Ming, H. (2014). Social Capital, Family Support, Resilience and Educational Outcomes of Chinese Migrant Children. *British Journal of Social Work*, 44(3), 636-656. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcs139>
- Yaman, A. (2011). *Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Süreci Değerlendirme Raporu (2011/2)*. Milli Eğitim Bakanlığı İç Denetimi Birimi Başkanlığı.
- Yıldırım, İ. (1998). Akademik başarı düzeyleri farklı olan lise öğrencilerinin bazı değişkenlere göre sosyal destek düzeyleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(10), Article 10. <https://doi.org/10.17066/pdrd.76257>
- Yılmaz, A. (2012). Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Sorunlarının Öğrenci Algılarına Göre Değerlendirilmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 659-679.
- Yılmaz, H. (2021). *Özel yetenekli ergenlerin algıladıkları helikopter ebeveyn tutumunun psikolojik sağlık düzeylerine etkileri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. KTO Karatay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Yu, X., Lau, J. T. F., Mak, W. W. S., Zhang, J., Lui, W. W. S., & Zhang, J. (2011). Factor structure and psychometric properties of the Connor-Davidson Resilience Scale among Chinese adolescents. *Comprehensive Psychiatry*, 52(2), 218-224. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2010.05.010>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

YBOs are institutions that receive students from settlements where the population is small and scattered and where there are no schools. Students studying in YBOs spend twenty-four hours a day at school and in boarding houses with their friends under the supervision and control of teachers. Students are separated from the love of their parents and the integrity of their families, which they will probably need the most throughout their lives, and they stay away from their homes, villages and neighborhoods for education (Kırımoğlu vd., 2010). In Turkey, the requirement of completing 72 months to start primary school means leaving home at an early age for boarding students in YBOs, and this situation has many positive and negative effects on children. Positive effects include gaining the ability to take responsibility and developing competence in coping with problems (Güven, 1996). However, coming to boarding school at a young age increases possible adaptation problems. In particular, leaving home at an early age increases many risk factors such as feelings of loneliness and longing, self-confidence problems, exposure to peer bullying, problems in coping with bullying, a tendency to violence and acquiring antisocial behaviors in the process. In addition, experiences such as decreased self-esteem and being affected by other students have a negative impact on students (Seçer vd., 2012).

As a bridge between childhood and the transition from childhood to adulthood, adolescence is a critical period of many different changes, complexities and development. Physical and psychological changes in this critical transition period, emerging new behavior patterns, reactions to stress situations and the ability to adapt significantly affect the future development patterns of the individual. Developments and changes in this period may also cause some negativities in individuals' self-perceptions. In this context, psychological resilience and perceived social support are important concepts in childhood and adolescence.

This study examined the relationship between students' perceptions of social support and psychological resilience in regional boarding secondary schools.

Method

In this study, the relational survey model, one of the general survey models, was used to examine the relationship between psychological resilience and social support perceptions of students studying in regional boarding secondary schools. The study group of the research consists of 567 regional boarding middle school students studying in 4 regional boarding middle schools in the Eastern Anatolia region in the 2021-2022 academic year. The students completed the questionnaires face-to-face and under the supervision of the researcher. After the incomplete or unfilled forms were removed from the data set, 372 students constituted the study group. When the information on the gender distribution of the students participating in the study is examined, it is seen that 56.2% of the participants are female and 43.8% are male. The data were collected using the Child and Adolescent Psychological Resilience Scale, the Social Support Assessment Scale for Children and Adolescents, and the Demographic Information Form.

Results, Discussion and Conclusion

According to the results of the research, a negative and significant relationship was found between students' psychological resilience levels and their perceived social support levels; it was concluded that students' perceptions of social support predicted their psychological resilience.

In addition, in this study, it was determined that the psychological resilience of the students differed significantly according to the grade level, the desire to study at boarding school and the perceived socio-economic level variables; there was no significant difference according to the gender variable. It was determined that students' perceptions of social support differed significantly according to the variables of desire to study at boarding school and perceived socio-economic level; there was no significant difference according to gender and grade level variables.

It was concluded that the family support sub-dimension of perceived social support differed significantly according to the perceived socio-economic level variable; the friend support sub-dimension differed significantly according to the desire to study at boarding school and perceived socio-economic level variables; and the teacher support sub-dimension differed significantly according to gender and desire to study at boarding school variables.

When all these results are evaluated, it is seen that students who attend regional boarding secondary schools benefit better from these schools, socialize more easily with their friends and adapt to school more easily because they go to these schools voluntarily. In addition, it has been noticed that the positive effect of social aids provided in regional boarding schools on children from families with low socio-economic status continues today.